

Đại c Giáo hoàng Phaolô VI (1963 - 1978)

Tác Giả; Saigon Echo s&uacute túm
Thứ Tư, 28 Tháng 7 Năm 2010 11:02

Giáo hoàng Phaolô VI (tiếng Latinh: Paulus PP. VI; tiếng Ý: Paolo VI, tên khai sinh: Giovanni Battista Enrico Antonio Maria Montini; 26 tháng 9 năm 1897 – 6 tháng 8 năm 1978) là giáo hoàng của Giáo hội Công giáo Rôma từ năm 1963 đến 1978.

Đại c Giáo hoàng Phaolô VI

Tên lúc sinh Giovanni Battista Enrico Antonio Maria Montini

Tửu nhâm 21 tháng 6, 1963

Bãi nhâm 6 tháng 8, 1978

Tửu nhâm Gioan XXIII

Kỷ nhâm Gioan Phaolô I

Sinh 26 tháng 9, 1897(1897-09-26) Concesio, Ý

Qua đời 6 tháng 8, 1978 (81 tuổi) Castel Gandolfo, Ý

Tiếp theo sau thành công của ngày thiêng mardo - giáo hoàng Gioan XXIII trong Công đồng Vatican II, ông quyết định tiếp tục công đồng này. Ông tìm cách cải thiêng mardo i quan hệ của Công giáo với các giáo hội Kitô giáo khác như Chính Thống giáo, Anh giáo và Tin Lành.

Đại c Giáo hoàng Phaolô VI

(Wikipedia)

Ông đã tích cực tham gia vào ba khóa họp của Công đồng Vatican II. Năm 1963 pharc vắng công lý hòa bình và công vỗ về các đai kỵt. Khoa học II (từ 29-9 đến 4-12-1963). Ông đã ký kết hòa nghị thiêng giáo hoàng và thiêng lrp tông chúa Thống Hồi đồng Giám mục đồng cùng chia sẻ trách nhiệm chung trong việc điều hành Giáo Hội toàn cầu.

Ông cũng là người giáo hoàng đầu tiên tham hiến các cuộc công du đến các nước khác để loan báo Tin Mừng Đất Kitô. Ông đã ký kết các nghị thiêng giáo hoàng. Ông cũng còn điều tông kinh phí để xây dựng Nervi Hall nơi tiêng dành cho việc tiếp kiến giáo hoàng

Trí tuệ khi thành giáo hoàng

Gia đình

Giáo hoàng Paulus VI tên thật là Giovanni Battista Enrico Antonio Maria Montini,

sinh túi Concesio, Brescia ngày 26 tháng 9 năm 1897.

Ông sinh ra trong m<uacute;t gia đình quý túc mi<uacute;n Brescia, cha ông là luật sú và là ng<uacute;i đ<uacute;i d<uacute;n trong tún ông c<uacute;a phong trào công giáo (Movimento cattolico). H<uacute;i có m<uacute;c đích là b<uacute;o v<uacute;c các n<uacute;i m tin công giáo cách gián ti<uacute;p qua ho<uacute;t đ<uacute;ng xã h<uacute;i, theo cách thông đi<uacute;p Rerum Novarum đã c<uacute;a v<uacute;.

Tu sĩ

Vì súc kh<uacute;e y<uacute;u, Montini đã b<uacute;t đ<uacute;u các vi<uacute;c h<uacute;c túp c<uacute;a mình túi tr<uacute;ng trung h<uacute;c Dòng Tên Cesare Arici, & th<uacute;n quê. Ông cũng th<uacute;ng lui túi Santa Maria della pace, do Philiphê Nêri g<uacute;i ý.

Vi<uacute;c h<uacute;c túp c<uacute;a ông khá túm th<uacute;ng và năm 1914, gia đình ông rút ông ra kh<uacute;i tr<uacute;ng trung h<uacute;c đ<uacute; cho ông đi thi v<uacute;i tú cách là thí sinh tú do. Ông ch<uacute;u &nh h<uacute;ng r<uacute;t n<uacute;ng c<uacute;a linh đ<uacute;o đ<uacute;n vi<uacute;c, đ<uacute;c bi<uacute;t là linh đ<uacute;o B<uacute;nêđictô trong nh<uacute;ng cu<uacute;c c<uacute;m phòng ông đã th<uacute;c hi<uacute;n & đ<uacute;n vi<uacute;c Chiari.

Năm 1916, ông qua giai đ<uacute;n maturità classica, Ông tr<uacute; v<uacute; v<uacute;i h<uacute;i Manzoni, tên c<uacute;a tác gi<uacute; Italya danh ti<uacute;ng Alessandro Manzoni, ng<uacute;i đã túp h<uacute;p các h<uacute;c sinh và sinh viên công giáo l<uacute;i. Ông tung ra m<uacute;t túp chí có túa đ<uacute; là La Fronda (S<uacute;i n<uacute;i lo<uacute;n) khuy<uacute;n khích ng<uacute;i công giáo s<uacute;ng đ<uacute;c tin tr<uacute;ng m<uacute;t m<uacute;i ng<uacute;i.

Linh mục

Ngày 29 tháng 5 năm 1920, ông thú phong linh múc mà không qua chúng viún. Ngoài ra, ngúoi ta còn phúi đúa ra mút súa đúi vì lý do tuúi cúa ông: Bú giáo luút lúc búy giú quy đúnh úng viên phúi tròn 24 tuúi. Sau đó, ông đi Rúma, núi ông theo đuúi viúc húc hành đúng thúi & uacute; Gregoriana (đúi húc giáo hoàng) và & uacute; Sapienza (đúi húc nhà núhc). Năm 1921, nhú gúi gúm ông vào viún hún lâm các quý túc giáo hoàng.

Tháng 11 năm 1952, [Giáo hoàng Piô XII](#) bú nhiúm ông làm quyún túng trúng ngoúi giao cùng vúi ông Tardini. Tháng 1 năm 1953, Montini tú chúi viúc thăng chúc húng y.

Giám múc và húng y

Ông đúc tún phong túng giám múc Milanô ngày 12 tháng 12 năm 1954 và Gioan XXIII bú nhiúm ông làm húng y trong húi nghú các húng y ngày 15 tháng 12 năm 1958. Vú húng y múi húu nhú ngay túc khúc bút tay vào viúc chuún bú Vatican II.

Giáo hoàng Bú u cú

Năm 1963, cuộc bầu Giáo hoàng diễn ra giũa lúc Công đồng Vatican II còn nhóm họp. Lần này, người i ta lõi hõng vỗ Tống Giám mục Montini thành Milan. Montini được quan niêm là nhà lãnh đạo lý tưởng đõ hõng đón Giáo hội qua nhõng thay đổi nõi bõ.

Lần họp bầu này số Hồng y đã tăng thêm nhiều, tất cả gồm 80 vị và các vị điều dinh cho nhiều quốc gia, số Hồng y người Ý đã giảm xuống trông thấy. Sau 3 ngày Cố Mật viện họp bầu, Hồng y Montini đã được chọn làm Giáo hoàng với tông hiếu là '**Phaolô VI**' ngày 21 tháng 6 năm 1963.

Ngay ngày hôm sau, Tân Giáo hoàng độc

điến văn Urbi et Orbi gửi tòa thô thô giỗi, nhữ mốt tuyên ngôn, bày tỏ cảm thông, đồng lòng lối và chung trình cõa triều đình là tip tíc đỗi công đồng, phõc võ công lý và hòa bình thô giỗi, xúc tiến việc hiệp nhốt Ky-tô hữu. Ông cũng tuyên bố với các hõng y đang tõ hiệp trong nhà nguyễn Sixtin: “phõn quan trõng nhốt triều giáo hoàng cõa ta sõ dành cho việc tip tíc công đồng đỗi két Vatican II mà mốt cõa tõt cõ mõi ngõõi có thiền ý đỗi u quay nhìn đỗi n”.

Ông đăng quang ngày 30 tháng 6 và bắt tay ngay vào việc trõn an dõ luõn bõng cách duy trì tính đôn sõ cõa “giáo hoàng Gioan tõt lành”.

Tip tíc công đồng

Ông xác định những mong muốn của ông đã i vui công đồng Vatican II: “Hôm nay, tí vinh quang này cù u tí o toàn bù mùt chùng trình. Công đồng đã i kùt, mùi ngù i đù u biùt, đã làm cho tí đó trở thành cùa mìnх, quy tí trong đó nhùng mùc tièu cùi cách và đùi mùi. Đùng nhùn thùy trong mùc tièu này đù c kèm theo nhùng biù u hiùn cao nhùt và đùc trùng nhùt cùa đùi sùng giáo hùi, sù uùn cong vò y thùc nhùng có hùi vù chù nghĩa thùc dùng và khuynh hùng hiù u đùng cùa thùi đùi chúng ta mà hy sinh đùi sùng nùi tâm và sù chièm niùm là nhùng đù u phùo có vù trí thù nhùt trong thanh các giá trù tôn giáo cùa chúng ta.

Ngày 14.9, ông ban hu&n dá Cum proximus vá vi&c c&uacute u nguy&n và h&am minh đán t&uacute i, đá công đáng đát kát qu&t;át đáp. Cũng ngày íy, ông tri&u t&uacute p các ngh&u ph&uacute và ch&uacute đánh 4 h&uacute ng y làm đái di&n đáu hành các công vi&c c&uacute a công đáng.

Khóa II công đáng khai m&uacute c ngày 29.9.1963 b&uacute ng m&uacute t thánh Ić và bài di&n văn, ông nh&uacutec Ići m&uacute c đách tri&u t&uacute p Công đáng là Giáo h&uacute i mu&n nh&uacuten váa dung nhan Chúa Giê-su;nh&uacuten nh&uacuten th&uacutey m&uacute t v&uacutet nh&uacute, m&uacute t khuy&uacutet đá m trên khuôn m&uacute t hay trên chi&uacutec áo c&uacute i c&uacute a m&uacuten, thi s&uacute nh&uacutet đánh can đám và c&uacute g&uacute ng t&uacutey g&uacutei đá tr&uacute n&uacuten gi&uacute ng th&uacutet g&uacutei ng m&uacute u c&uacute a

mình là Chúa Ky-tô.

Cũng trong bài diễn văn này, ông lên tiếng cầu xin sự tha thứ của Thiên Chúa và của những anh em “bất hòa”, vì những lý do của Giáo hội Roma trong việc chia rẽ Ky-tô giáo. Ngày 4.12, ông công bố hiến chương Sacrosanctum Concilium (Phỏng vựng thánh) và sắc lệnh Inter mirifica (Phỏng tin truyền thông xã hội), sau đó, ông đọc diễn văn bế mạc khóa II.

Ngày 25.1.1964, Giáo hoàng Paulus VI ký tắt sắc Sacram Liturgiam, quyết định

những thắc thắc đùu tiên áp dụng hiện nay chung phong vẹn, và đây phái thi hành từ mùa chay năm 1964. Cũng năm ấy, ông công bố thông điệp đầu tiên của mình – thông điệp Ecclesiam Stuam - Giáo Hoàng Phaolô VI đã nói về bản chất thắc số của Giáo Hội, trình bày chiêu hống của công đồng là tinh ý thắc vẹn mình, tinh chí thiền và điều thời với việc thử giới hiện đại.

Kết hợp III của công đồng Vatican II khai mạc ngày 14-9-1964. Sau hơn hai tháng tranh luận, ngày 20.11 ngày công bố sắc lệnh Unitatis Redintegratio (Hiệp nhứt Kitô hữu) và ngày 21 trước khi bộ mạc khóa III, ông công bố thêm Hiến Chữ tín

lý Lumen Gentium (Giáo hội) và séc lnh Orientalium Ecclesiarum (Các giáo h̄i công giáo Đông Ph̄ng); đng th̄i ông công b̄ : “Độc trinh n̄ Maria là M̄ Giáo H̄i”.

Năm 1965, trong k̄ h̄p th̄ IV (t̄ 14-9 đn 8-12-1965) t̄t c̄ các b̄n văn còn l̄i đ̄c công b̄ ḡm Hi&n Ch&c Kh&i và Hi&n Ch&c Giáo h̄i gi&a th̄ gi&i ; sáu séc lnh : Nhi&m v̄ các Giám m̄c, Đ&i s&ng Linh m̄c, Canh tân Dòng tu, Tông đ& giáo dân, Ho&t đ&ng truy&n giáo và Truy&n thông xã h̄i, và ba tuyên ngôn v̄ giáo d&c Kitô giáo, Liên l&c các tôn giáo, và v̄ T& do Tôn giáo.

Công đáng bá mác ngày 8-12 sau bán
năm làm viêc, đã hoàn thành đác 16
bán văn (04 Hán chá, 9 súc lánh và 3
tuyên ngôn).

*"Trong đái hái toàn có u này, trong thái
gian và không gian đác ân này, quá khá,
hán tái và táng lai nhá quy tá i. Quá
khá : vì ây, tá háp â đáa đám này,
chúng ta có Giáo Hái cóa Đác Kitô vái
truyán tháng, âch sú, các Công Đáng,
các tán súi và các thánh cóa Giáo Hái;
hán tái: chúng ta đang tá giú nhau â đá
vào thá gái ngày nay vái nháng bát
hánh, đau khá, tái â i cóa nó, nháng
cúng cúng thành công, giá trá và
đác tán cóa nó; và táng lai ây trong*

“ i kêu gíi khín trí ng cía nhíng ngíi dân trên thí giíi muín đíc công bình hín, trong ý muín hòa bình, trong khát khao có ý thíc hay vô thíc ví môt đíi síng cao đíp hín, môt đíi síng mà Giáo Híi cía Đíc Kitô có thí đ&em i và muín trao ban cho hí; (trích tô diôn văn bô môc Công Đíng Vatican II cía Giáo Hoàng Phaolô VI).

Công du nôn c ngoài

Nhíng chuyín công du cía Giáo hoàng Phaolô VI gây đíc thiôn cím cía nhíng Kitô híu lôn nhíng ngíi không tin Chúa Giêxu. Năm 1965, ông đôn Hoa Kô và Đí Đào

Nha, năm 1966 ông g⊕p Giáo ch⊕
H⊕i giáo

Rouhani, g⊕i tr⊕lá c⊕ đ⊕ã b⊕l⊕c
l⊕ng Ki-tô giáo t⊕ch thu t⊕i
tr⊕n Lepanto

(1571). Năm 1967, ông đ⊕n
Istamboul

và g⊕p g⊕ Th⊕ng ph⊕
Athenagoras, năm 1968 ông đ⊕n
châu M⊕ La Tinh, năm sau ông đ⊕n
Genève và Ouganda, năm 1970
ông đi Đông Á.

Năm 1966, ông g⊕p T⊕ng giám
m⊕c Cantorbery (Anh giáo). Ông

tham dá Đái Hái Thánh Thá Lin

Đá,

Colombia

, và

Ý

, và đán thăm nháng nái bá thión tai

(

Pakistan

), cũng nhá nháng nái sùng kính

Má Maria

(Fatima và Ephêsô). Ông cũng tìm kiúm sá hiúp nhát vá i vá giám mác lúnh đáo

Anh Giáo

, Michael Ramsey.

Gáp gá Chính tháng gióo

C>t đ>t v>i truy>n th>ng ng>i t>i ch>c>a ngôi v> Giáo Hoâng, ông đ>a kh>i đ>u m>t lo>t các cu>c công du qua Thánh đ>a Giêrusalem (4 đ>n 6-1) năm 1964. Trong chuy>n công du này, ông đ>a g>p g> các th>ng ph>c>a Chính Th>ng Giáo Đ>ng Ph>ng.

Sau khi vi>ng đ>n th> m>c thánh v>, t>i tòa kh>m s> Tòa thánh trong khu v>c Jordania, ông ti>p giám m>c Benedict, giáo ch>

chính thúng túi Jesusalem, ông nói: “Chúng ta hãy quyên đi quá khú và húng vú nhúng gí trú c mút chúng ta”.

Ngày hôm sau, ông đã có cuộc gặp gỡ lúch sú vúi thúng phú Athenagoras thành Constantinopolis. Thúng phú Athenagoras choàng vào cú giáo hoàng dú u hiú u hôn hòa bình. Athenagoras đã trao cho Phao lú VI mút únh túng thú hiún hai thánh

tông đú Phêrô

và Anrê. Đây là lún đú u tiên kú tú cuúc đúi ly giáo năm 1054, giáo hoàng cúa giáo húi công giáo gúp gú Thúng Phú cúa thành Constantinopolis.

Chính ngày bú múc công đúng Vatican II, Paulus VI và giáo chú Athenagoras cúa Constantinopolis đã cũng mút lúc xóa bú án “vú tuyút thông lún nhau”, nguyên nhân cúa vú ly khai năm 1054.

Ngày 25 tháng 7 năm 1967, Ông có cuộc du hành sang Istanbul và viếng thăm đặc thính phái giáo chánh Athenagoras của Constantinopolis. Tại đây, ông nói: “Đến năm nay, chúng tôi không mồi i chín tháng kể từ vịnh chung tá cao của cả hai vị tông đền Phê-rô và Phao-lô, chúng tôi lần đầu nhau đã trao đổi cái “hôn hòa bình” của tình bác ái huynh đệ. Những điểm làm chúng tôi còn phân cách không ngăn cản chúng tôi nhận thức sâu sắc nhất. Đức bác ái phái giúp chúng tôi nhận biết cùng một

tiếng nói trên tخت cõi các đĩnh m dõ
đõng”.

Tháng 11, năm 1967, tháng phong Athenagoras đã có chuyến viếng thăm Roma. Trong hội nghị có hai đã cùng nói lên điều cõi muôn đõi nhau cùng phõc võ công lý và hõp nhõt đõi ái các tín hữu cõi a mình, đã nhắc lõi lõi cõi a Chúa :"Khi con đõn bàn thõ dâng lõi võt ..." (Mt 5,23t), hai võ cùng tuyên bõ nhõ sau :

"a. Hồi tuc về nhóng lài xúc phám, nhóng lài trách có thiunhn tung và nhóng hành vi đáng lên án cóa có hai phía, trong và sau nhóng bín có đáng buñn đó.

b. Hoi tuc và xin xóa đi trong ký có nhóng bín về tuyết thông làn nhau. Nó vền đang là trí ngói chính cho vềc xích lài gòn nhau trong đâc ái, chứ gì chúng đâc quên đi. c. Hoi tuc về nhóng đíu đáng buñn tríc đó và nhóng bín có sau này, chứ u tác đâng bíi nhíu nguyên có, nhót là vì thiu híu bít và coi thíu ngóng làn nhau đã đâa đân vềc cót đât múi

hỗp thông cáa Giáo híi."

Ôn Đá

Tháng 12 năm 1964, Phaolô VI du hành Bombay, Ôn Đá nhân dúp Đái híi thánh thã lãn thã 38, ngày 2.12 mà múc đích chính là viúng thăm ngù i nghèo, kêu gúi hòa bình thã giúi và đúi thoúi vúi các tôn giáo khác.

Lã giáng sinh, ông đêc mít s
điíp gíi thã giíi víi đí tài:
“Tình huynh đã, nín tíng cía
xã híi míi”.

Tãi Liên Hiíp Quíc

Ngày 4-10-1965, tíi diín đíàn
Liên Hiíp Quíc & New-York,
Phaolô VI kêu gíi "không bao
gií đí xíy ra chiín tranh
nía", đíc míi ngíi híng
&ng. Ông khíng đín nh : "là

chuyên gia vú nhân loúi,
chúng tôi tôn trọng con
ngú i".

Qua các chuyến du hành, ông
không ngừng lên tiếng bênh
vúc cho nhân quyền. Ông ban
"Công lý và Hòa bình" đúc
thi&u túp năm 1967 có văn
phòng tại nhiều quốc gia.
Ông là kitô hữu đúc kêu gúi
hồn dinh và hoút đúng trong

mỗi lãnh vực của đ&#250i s&uacuteng
qua việc d&#250n thân xã hội và
chính trị của họ. Nhiều phong
trào Công giáo tín hành
mong muốn có một chính lâa
vò chính trị rõ rút. Tuy nhiên
chò tròng đa dạng vò dún
thân gây nên một số căng
thòng do dú biệt giữa các Kitô
hòu.

Tòi Colombia

Tháng 8-1968, Phaolô VI
đến Colombia (Bogota và
Medellin) nhân dịp hội nghị
Giám mục Châu Mỹ Latinh
(CELAM). Ông công bố :

*"Hòa bình có tên gọi là phát
triển". Cũng trong hội nghị
Medellin, các Giám mục
Nam Mỹ Châu đã chia
đóng hòn vách phía ngõ i*

nghèo trong lôc đâa, kêu gôi môt cuôc giôi phóng toàn dôn (nhô Maisen cô u dân khôi nô lô Ai côp), chỉn đâu cho Công lý, cho sự phát triển chân thôc đâ môi ngô i có điều kiện sống hôp vôi nhân phẩm hôn... Đây là bôc khôi đâu côa thôn hôc giôi phóng.

Ngày nay, vún đú quan yúu mà múi ngúi phúi ý thúc là vún đú xã hội có túm v&ocacute; toàn cúu (...). Đã xúy ra nhi&u tình trúng bút công thúu đún trúi cao. Khi có nhi&u dân túc, bút tú cú đoút nhúng thú cún thiút, phúi súng trong sú lú thuúc đún đú ngăn cún hú có bút kúsáng kiún và trách nhiúm nào (...) Húbút cám dú dùng búo đúng đúy lùi nhúng

bởi tuc công nhu thu, nhum co
võ phum giá con ngu i (...).

So phát trinn không thu gion
luc vào vic gia tăng kinh
tu đun thuun. Đu là phát
trinn chân thuc, nó phui toàn
din, nghĩa là thăng hoa
toàn din con ngu i và mui
ngu i (...). Vun đu là xây
dung mut thu gioi, trong đó

mỗi người, không phân biệt
chỗ ngã cõi, tôn giáo, quốc
tộc, có thể sống một cuộc
đời hoàn toàn xứng đáng là
con người, đặc biệt giải thoát
khỏi mọi thao túng đón taylor
phía con người hay tay thiên
nhiên chưa được điều khiển
cách đây đây (...). Nếu phát
triển là tên gọi mới của hòa
bình, còn có ai không ao
ước hoát đồng hồn xác mình
cho phát triển chăng? (Đức

PhaoLô VI ngú lúi vúi ngú i
Colombia ngày 23 tháng 8
năm 1968).

Thúy s&imac;

Ngày 13.4.1969, giáo
hoàng Paulus VI tún phong
33 tân húng y. Cũng năm
này ông có chuyún viúng
thăm đún Geneve (Thúy
s&imac;), đây là chuyún viúng

thăm đ&u tiên cáa m&ot v>
Giáo hoàng đ&u n Geneve
k> t> khi n>i này tr> thành
trung tâm giáo h>i Tin
Lành (th> k> XIX). Sau đó
là chuy>n vi>ng thăm
Ouganda (Phi châu). Trong
chuy>n thăm này ông đã
đ&u n d>i đ&u i h>i h>i đ&u ng
giám m>c Phi châu và g>p
g> nhi>u nguyên th> qu>c
gia.

Philippin

Ngày 15.9.1970, ông tuyên bùa giỗ i tán lục lông cành binh Tòa thánh, chừ còn giỗ lục i 56 lính canh Thủy Sĩ và mìn lục lông dân số mìn thành lấp, có nhim vùn cành sát túi Tòa thánh.

Trong năm này, ông cũng có các chuyến thăm mỗ c vỗ đỗ n nhiều quốc gia trên thế giới đặc biệt là các nước việt ng thăm các quốc gia Á châu và châu Ðông.

Tại phi trường Manila (Philippin) ông bắt

hásĩ ngúi Bolivia tên là Benja mín Mendoza y Amor Flores

músát, nhúng Mendoza
đã bút t&uacutei trún. Sau đó
ông đúc diún v&anacuten trúc
Húi đúng giám múc Á
châu, và chútúa phiên
húp Húi đúng giám múc
châu Đúi dúng.

Các văn bản chính

Ngày 30.4.1965, Giáo hoàng Paulus VI công bố thông điệp Mense Maico, kêu gọi giáo dân chung tay đón cùng Đức trinh nữ Maria, Nữ vương Hòa Bình, tha thiết xin Mùa ban hòa

bình thú giúi.

Ngày 3.9, Ông ban bú
thông điúp Mysterium
Fidei (Múu nhiúm đúc
tin) vú giáo lý và sú
phúng tú Thánh Thú. Vì
sú nhìn thúy thánh lú
riêng bú giúm giá trú,

tín đồ u vỗ sỗ biỗn đỗ i
bỗn thỗ bỗ giỗm nhỗ và
sỗ phỗng tỗ Thánh Thỗ
ngoài thánh lỗ bỗ đánh
giá thỗp, nên Giáo
Hoàng nhỗn mỗnh đỗn
tỗm quan trỗng cỗa
mỗu nhiỗm Thánh Thỗ,
và, đỗi diỗn vỗi các lý
thuyỗt vỗ sỗ chuyỗn đỗi
mỗc đích và vỗ sỗ

chuy&n đ&i ý ngh&a, ông
nh&c l&i giáo lý truy&n
th&ng.

V&n đ& ân xá

Trong thông đi&p th&
t& năm 1966, ông thúc
gi&c m&i ng&i Công
Giáo l&n chu&i m&n

khôi cù u nguyễn cho
hòa bình. Thông qua
tổ sá c Summi Dei
Beneficio, ngày
3.5.1966 ông đã kéo
dài năm toàn xá 1966
đến lịc Đắc Mỗ Vô
Nhiệm Nguyễn Tú i.
Ngày 19.2, ông tiếp
kiến tinh sĩ Rouhani,
đến nhát giáo chánh Hồi

giáo, ngày 23.3 ti&nh sī Michael Ramsey, t&nh giám m&nh c Canterbury, gi&a ch&nh Anh giáo.

Ngày 1.1.1967, Giáo Hoàng Phaolô VI ban hành Tông hi&nh Indulgenciarum

Doctrina: Tông hi&u n
cúa x t  i b n t n ng
trình v  giáo l y c c ân
x a v  các qui ph m  p
d ng th c ti n các ân
x a. B n v n đ nh
nghĩa ân x a nh  “s 
tha th  tr c m t
Thi n Ch a, h nh phát
tâm do c c t i l i m t
s  l i ph m d a đ c

xóa, s&uacute tha th&uacute mà
ngúi tín h&uacute u th&uacute t tình
có thi&u n ý nhún đúc
vài điều kiún đã đúc
nhún đúnh, nhú hành
đúng cúa Giáo húi, vúi
tú cách là ngúi phân
phát ún cúu chuúc,
dùng quyún cúa mình
mà phân phúi và áp
dúng kho tàng nhúng

sẽ đón bùa tín lời cáa
Đức Kitô và cáa các
thánh”.

Vì nhóng số lòng dỗng
cáa quá khó và nhóng
rõi ro mê tín dỗ đoan
hiện tính, Giáo Hoàng
đã thiết lập một bin

pháp múi đúi vúi tiú u
xá, còn liên quan đún
các hành vi và thái đú
còa húi nhân hún núa.
Ông thu húp các òn
đúi xá mút cách thích
đáng, ban nhú u tính
đún giún và phúm
cách hún cho các ân
xá kút liún vúi nhú ng
sò vút hoúc các núi

chún.

Thông điúp Polorum Progressio

Polorum Progressio
Ngày 26.3.1967, Ông
ban bú Thông điúp
Polorum Progressio

và s&uacute phát trián kinh
t&uacute và văn hóa c&uacute a các
dân t&uacute c. Thông điáp
nêu núi bút ý t&uacute ỏng
“và n đú x˜a húi hôm
nay mang tính toàn
cúu” và “sú phát trián
là tên gúi múi cúa hòa
bình”.

Trong đó Giáo Hoàng kêu gọi các Kitô hữu và tất cả mọi người “người thiền chí” hãy cùng nhau nỗ lực cho hòa bình, cho sự phát triển toàn bộ của con người và cho sự thiết lập một uy quyền hữu hiệu trên toàn thế

giʼ. Trong đó, ông
cúng xác đánh vún đá
xã húi phúi là vún đá
chung cúa thú giʼ;
viúc phát triển cho
đúng phúi có tính
túân diún tú kinh tú,
vún hóa đán đái súng
thiêng liêng; cún có
nhúng Tú chúc quúc

t&uacute đ&uacute b&uacute o v&uacute các n&uacutei c
y&uacute u và nghèo ch&uacute ng
l&uacutei s&uacute c&uacute nh tranh b&uacute t
chính. Thông đi&uacute p
đ&uacutec khai tri&uacuten k&uacute h&uacuten
t&uacutei các h&uacutei đ&uacuteng Giám
m&uacutec mi&uacuten và Thủ &uacuten
H&uacutei Đ&uacuteng 1971.

Đ&uacutec thân linh m&uacutec

Ngày 18.6 qua tính
số c Sacrum
Diaconatus
Ordinem, ông tái lập
chỗ c phó tính vĩnh
viễn, trong đó có thị
nhân nhhng người đã
lập gia đình.

Ngày 24 tháng 6
năm 1967, Ông ti&p
t&uacute c ban b&uacute Thông
đi&p Sacerdotalis
Coelibatus v&uacute s&uacute đ&uacute c
thân linh m&uacute c. T&uacute
li&p u này ki&p m l&uacute i k&uacute
càng nh&uacute ng ý ki&p n
bác b&uacute s&uacute đ&uacute c thân
thánh và tái kh&uacute ng

đánh giá trung của nó
được đón nhận rộng
trên Kitô học, Giáo
Hồi học và cảnh
chung học. Ông
đánh vỗ sâu được thân
của linh mục trong
đối sống của Giáo
Hồi và trong töng
quan với các giá trị

nhân loسى i và chò ra
nhòng con đòng mà
sã đòc thân này có
thò đòc sãng tròn
vòn.

**Thông điòp sã
sãng con ngòi**

Tháng 7-1968,
Phaolô VI ban b

Thông điệp
Humanae Vitae "S
Sóng Con người"
trong đó bác bỏ m

i cách ngáa thai trái
tự nhiên, không
độc m

i tín h

hỗn hợp lòng nhân xá.
Đồng thời ông cũng
kêu gọi vỗ chào ng
Công Giáo điều hòa
sinh sản theo
phương cách tự
nhiên, tái xác nhận
giáo huấn truyền
thống của Giáo Hồi

Công Giáo. Văn
kiến xuất hiện nh
một văn kiện có
thẩm quyền giáo
hoàng, đi ngòc vòi
tinh thần “công
đáng”. Thòc ra, văn
kiến đã đác chún
bòt năm 1965,

thời gian mà Phaolô VI đã định chung một số điều kiện của hiến chương Gaudium et spes (Tin mừng và Hy vọng). Ngoài ra giáo hoàng còn xác nhận giáo huấn của Casti

connubii cáa Pius XI
còng bò ng&y 31
tháng 12 năm 1930.

Trong Humanae
Vitae, Paul VI nhôc
lòi ròng gió lòy cáa

giáo hú i công giáo
xây dúng trên dây
húi phú i bút khú
phân ly mà Thiên
chúa đã muún và
con ngú lúi không thú
cút đút theo ý kiún
cúa mình, giúa hai ý
nghĩa cúa hành vi

vú chúng: kút húp
vá sinh đú” (HV,
12). Tú giáo lý này
xuút phát nhúng
điú u cúm sau đây:

“Trúng húp vúi

*những điều mỉa bỉ nh
này cùa quan niệm
con người và Kitô
giáo vĩnh hôn nhân, ta
phiết tuyên bố một
lần nữa rằng tuyệt
đối phi lợi ích trung
là phong trào hophil
pháp cùa sứ điệu u*

*hòa sinh đú, sú trúc
tiúp làm đút đón
quá trình sinh sún
đã đúc bút đúu, và
nhút là sú phá thai
cú ý và đúc gây ra
mút cách trúc tiúp
ngay cú vì nhúng lý
do đúu trú. Cúng*

*phú i loú i ra nhú vú y
nhú Huú n quyú n
cúa giúo hú i đãa
nhú u ún tuyén bú,
sú triút sún trúc tiúp,
cho dù là v&inht viún
hoúc túm thúi núi
ngúi đãan ông cúng
nhú ngúi đãan bà.*

Cũng vì loài bò mèo i
hành động hoắc
trong điều kiện hành
vi vui chung hoắc
trong tiến trình của
bộ tộc đặc ra nhau
là mục đích hoắc
phụng tinh làm cho
việc sinh đẻ trai nên

không thú đú c”.

Thông điúp xuút
hiún nhú mút sú phú
nhún sú ngúa thai.
Ngay cú các nghú
phú công đúng cũng

bỗn lung lay. Hồng y Alfrink tổng giám mục của Utrecht tuyên bố rằng “các thông điệp không bao giờ là bút khống”, nhà thần học Hans Kung vẫn phản minh đột lõi nguyên

lý cõa sõ bõt khõ
ngõ. Tõi Pháp, tõp
chí *Témoignage*
chrétien cho in mõt
bõc thõ ngõ có tõa
đõ: “Nõu đõc Kytô
thõ y đõi u đó” tách
riêng giáo hoàng või
giáo hõi – dân thiêng

chúa.

Năm 1969, ngoài
một số văn kiện
nhóm kiến tạo Hòa
bình và canh tân
giáo hội như các số

điểm: “Ngày th&uacute giởi hòa bình”, “Truy&uacuten thông xãa h&uacutei v&uacutei gia đ&uacuten”, T&uacuteng hu&uacuten “kinh m&uacuten côi Hòa bình” và nh&uacutet l&uacutea vi&uacutec công bú sách lú Roma m&uacutei đ&uacutea đ&uacutec canh t&uacuten theo chú

thứ cúa công đúng Vatican II.

Năm 1971, Phaolô
VI ban bú Thông
điúp "Phát triển các
Dân Túc" đú u tranh

cho quyún lúi các
núc nghèó.

Năm thánh 1975

Năm thánh 1975
đúc mú ra dúi
triú u Phaolô VI.

Năm Thánh này
mang ý nghĩa
Canh tân và Hoà
giˁi, nhˁ đˁc
trình bày trong
Tông Hứa
Gaudete in
Domino ("Hãy Vui
Mừng Trong

Chúa") cãa ông.

Năm Thánh 1975
là Năm Thánh cuối cùng trong lịch sử
Giáo Hội mà một vua Giáo hoàng

khai mú búng cách
đúp búa vào túng
che Cúa Thánh
Đún Phêrô.

Khi kút thúc Năm
Thánh 1975,

Phaolô VI đã
không còn tiúp túc
truyæn thúng xây
túng gæch che
phú Cúa Thánh
núa.

Qua đúi

Mặc dù tình trang
séc khẽ yếu
kém đã giới hạn
các sinh hoạt của
ông vào cuối thời
giáo hoàng,
Phaolô VI đặc
nhận đón nhận một

khuôn một chính
y u đã duy trì s 
quân bình giữa
việc th  hiện các
thay đổi trong
Giáo Hội và v n
gi  Giáo H i
trung thành với

truy& n th& ng c& a
m&nh.

Vào ngày
6.8.1978, Phaolô
VI qua đ& i t& i

điền nghỉ mát
mùa Hè Castel
Gandolfo ở ngoại
ô Rôma, hôm nay
thứ 81 tuổi, sau
khi ở ngôi vua giáo
hoàng hơn 15
năm. Ông đã tiếp

ní sí nghiíp cía
Cí Giáo Hoàng
Gioan 23 víi
Công đæng
Vatican II
(1962-1965) đæ
phíc ví híu hiíu
hín đoàn Dân

Chúa và thú giˆi
trong thú i đú i múi.

Tài li&u tham
khúo

- 265 Đúc

Giáo Hoàng,

Thiên Hòu
Nguyòn Thành
Thòng, NXB
Vàn Hóa Thông
tin, xuòt bòn
tháng 5 năm
2009.

- Các vò giáo

hoàng cáa giáo hòi tòn cúu, hòi đòng giám mòc Viòt Nam [1]

1

- Tóm lòc
tiòu sòc các Đòc
Giáo Hoàng, Đà

Núng 2003, Jos.
TVT chuy&n ng&
tú Tiúng Anh.
- Lúch sú
đúo Thiên Chúa,
Jean – Baptiste
Duroselle và
Jean – Marie

Mayeur. Bì
sách giới thiệ u
những ki&nh th&c
th&i đ&i: Que
sain le? Tôi bi&t
gì? Ngãi dãch:
Trún Chí Đúo,
Nhà xu&t bún

Thá giải tháng 4/2004.

- Cuçc læ
hãn hã c tin,
læch sú Giảo hãi
Cóng giả, Lm
Phanxićc X. Đáo
Trung Hiảu OP

Hi&u đính tháng
9/2006, Đa Minh
Vi&t Nam, T&nh
dòng Nú vúng
các thánh t&nh
đúo.

- Lúch sú

Giáo húi Công

Giáo, Linh mục
O.P Bùi Đức
Sinh – giáo sĩ
sĩ học, Tự p I và
II, Nhà xuất bản
Chân Lý, Giúy
phép sđ: 2386
BTT/PHNT Sài

Gòn ngày 28
tháng 7 năm
1972.